

Ngā 'KAUA E' mo te wāhi maimoa

Me karo i ēnei



E mamae / maroke ana te waha me te Korokoro

E mōhiotia ana tēnei ko te Mucositis. Tēnā whakamōhiotia tō rōpū mēnā e pā ana te mamae, he uua ki te horomi, he kōmaoa ā-waha, he uua hoki ki te kōrero. **Ka tirohia pea koe e te Tākuta Niho me te Kaihaumanu Reo Kōrero i mua, i te wā hoki o tō maimoatanga.**

Tikanga tiaki auau i te waha:

1. Tikanga horoi auau i te waha:

I muri i te kai - Whakamahia tētahi taitai niho ngohengohe me tētahi pēniho pūkōwhai kowani-kore. Ka taea e te rōpū niho te tohutohu i a koe ki te whakamahinga o ngā hua pūkōwhai.

2. Opeopea tō waha/niho i muri i te kai/taitai niho:

Te horoi waha tote/pēkena hora — hei āwhina ki te opeope atu i te hūware mātotoru/piapia me te whakaiti i te waikawa o te waha:

1/2 tīpune tote + 1/2 tīpune pēkena hora = kua memehatia ki te karaehe o te wai korohū kua mātaotao. whakararātia i te waha, ka opeope.



3. Horoi-waha patu mamae Difflam

Whakamahia te 10ml ka opeope i te waha i mua i te kai hei whakamauru i te mamae me te raru.

Whakarārā mō te 1/2 ki te 1 mineti ia hāora mēnā e hiahiatia ana

* Tangohia ngā niho horihori inā whakamahi ana i ngā horoi-waha

Ngā aki hei āwhina i ngā raru o te waha

Kia mā tonu tō waha	Me tīmata te tiaki i tō waha i te tīmatanga o te maimoatanga Me auau te horoi i tō waha, me ō niho (tirohia te whārangī i mua)
Tiakina tō waha	Me whakaiti, me whakakore rānei te kai hikareti Kia mākū tonu tō waha me ō ngutu mā te pani tiaki ngutu, te ngote konga tio, te inu wai rānei. Ina maroke ana tō waha, me whakamahi ware horihori, rare huka kore, me ngā monoku ā-waha.
Tirohia tō waha	Whakamahia he whakaata me te rama muramura ki te tiro i roto i tō waha ia rā mō ngā hakihaki, ngā wāhi wherowero, mā rānei, te toto rānei.
Tiakina o niho	Ka kite koe i te Tākuta niho i mua, i te wā hoki o tō maimoatanga
Whakahae re mamae	Me kai i ū rongoā i runga anō i ngā tohutohu, inarā i mua i te wā kai.
Te kai me te inu	Me kōwhiri i ngā kai ngohengohe, mākūkū, ā, he māmā ki te horo, pēnei i te raihi, rīwai penupenu, hēki kaurori me te miraka tepe. Whakamahia ngā wairanu hei whakamākūkū i ngā kai. Kaua e kai i ngā kai kakukaku, waikawa, kakā rānei. Kaua e inu waipiro, ngā wai kawa rānei. ME karo i ngā kai me ngā inu tino wera, tino mātao rānei

Hūware mātotoru

- Ka wheako pea koe i ngā panoni ki tō hūware i te wā o tō maimoatanga hei tauira ka mātotoru, ka ahoaho, ka piapia hoki
- Kia kaha te āta inu i te wai
- Tirohia ngā tohutohu horoi-waha
- He āwhinatanga pea te pūrere whakamākūkū hei whakamākūkū i tō korokoro me te waha - me kōrero ki tētahi nēhi/Tākuta

Ngā panoni kai / heketanga mōmona

- Ka tautokona koe e tētahi mātanga whiringa kai puta noa i tō maimoatanga hei āwhina ki te pupuru i tō taioranga.
- Ka rerekē pea tō tāwara kai (rangitahi) - ka rerekē tēnei mō ia tūroro. Ka tino mākīhakiha pea te tāwara o te kai, kāore rānei ūna tāwara, he tino kawa rānei.
- Kia auau ake te kai i ngā kai iti, kaua ko ngā kai nui e 3..

Haumanu Hihinga ki te Māhunga me te Kakī: Ngā Pānga Kino

(Radiation Therapy to the Head & Neck: Side Effects)
Tirohanga Whānui

Ka pā pea ētahi pānga kino i te haumanu hihinga ki tō wāhi maimoa engari ka rerekē ki ia tūroro. Kua kōrero pea te Mātanga Mate Pukupuku Hihinga i ngā pānga kino wā poto, wā roa ki a koe i te wā o te tukanga whakaaetanga.

E whakamārama ana tēnei mātārere i ngā pānga kino wā poto. Ka tīmata pea ēnei tohumate i te wā o te wāhangā haumanu hihinga, ā, ka taumaha pea i te 1-2 wiki i muri mai i te wāhangā whakamaimoatanga. Engari ko te tikanga ka tau haere i te āhua 6 wiki i muri i te maimoatanga.

Ka tirohia koe e ngā nēhi mate pukupuku i te rā tuatahi, tuarua rānei o tō maimoatanga ki te kōrero anō i ūāwāngawanga, pātai rānei. Ka taea anō te whakarite i ētahi atu aromataawai i tēnei wā.

Ngā Pānga Kino ka Kaha Kitea

- Ruha
- Te mamae me te pupuhi
- Pānga ā-kiri
- E mamae ana te waha me te korokoro
- E maroke ana te waha me te korokoro
- Hūware mātotoru
- Kua ngaro te tāwara / te hiakai / hekenga taumaha
- Makeretanga Makawe - i te wāhi maimoa anake - e kore pea e tūturu
- Whakapairuaki – he whānui ake te pānga mēnā e maimoatia ana koe ki te hahau. Me kōrero ki ā mātou nēhi mō ngā tohutohu

Mēnā e whai hahau koe, ā, e wheako ana i ngā pānga kino mai i tēnei maimoatanga, tēnā whakamōhiotia atu tō rōpū

Kai konei mātou hei āwhina i a koe!

Ia rā, ka pātai tētahi kaihaumanu hihinga kei te pēhea koe. Kaua e tawhitawhi ki te whakaputa i ngā amuamu. Ina pā ēnei pānga kino ki a koe engari kāore i whāiti ki tēnei rārangī; ka taea e mātou te tono i a koe ki ā mātou nēhi mate pukupuku ki te kōrero anō i ēnei. Ka tautokotia hoki pea koe e tētahi Tākuta niho, Mātanga whiringa kai, Kaihaumanu Reo Kōrero, Nēhi Mātanga, ā, mē tētahi Tākuta Mate Pukupuku i te wā o tō maimoatanga.

Ngā taipitopito whakapā

Ratonga Toto me te Mate Pukupuku ā Rohe Whare 8, Papa 4 ADHB

Waea: 09 307 4949

Taupaepae toronga waea 22631

Ngā nēhi toronga waea 22837

Mātai Mate Pukupuku Tārū toronga waea 23826 (Mane-Paraire 8-4pm)

Ruha

- He nui ngā āhuatanga e hua ai te ruha
- Te pānga o te maimoatanga i runga i ngā pūtau noa
 - Te ahotea e pā ana ki tō māuiuitanga
 - Te haerenga ia rā ki te maimoatanga
 - Te whakahāere i tō tauoranga i waho ake o te maimoatanga

Ngā huatau:

- Me whakarite i ngā whiringa kai tōtika
- Kia kaha te inu
- Te whakangā me te āta kori (hīkoi)
- Me tiaki anō i a koe - ētahi tikanga whaiaro hei āwhina i a koe ki te whakangā
- Te rapu āwhina i ētahi atu

Te mamae me te pupuhi

Ka pupuhi pea te wāhi maimoa me te aha ka mamae pea. Kainga he rongoā whakamauru pēnei i te paracetamol i te wā e hiahia ana. Kōrero ki tō rōpū maimoa mēnā kua kore e taea te whakamauru i te mamae.

Pānga ā-kiri

Ka pā pea tētahi pānga ā-kiri ki te kiri o tō kanohi. E kore e puta wawe mai, engari ka puta haere i te roanga o te maimoatanga kātahi ka pai haere e 2-4 wiki i muri mai i te maimoatanga;



te āta huri kia māwhero atu, kia uri atu rānei



he āhua maroke, kitakita rānei, ā, he mamae



ka puta ake he harehare, he māngeongeo hoki



kōpūpū, horehore rānei

Tohutohu tiaki kiri

E kore e taea te kaupare atu i nga pānga ki tō kiri, engari tērā ētahi āhuatanga ka taea hei āwhina i a koe kia hāneanea tō hono; Kōrero ki tō kaihaumanu hihinga, nēhi rānei mō tō tikanga tiaki kiri. Māna koe e whakamōhio mēnā e tika ana kia panonitia ētahi āhuatanga **Tuhipoka – kaua e whakamahahi pani pare tīkākā i te wā o te**



Ka taea e koe te te haere ki te kaukau engari KAUĀ i te wā e kōpūpū ana, e horehore ana rānei tō kiri.



Ka taea e koe te mau i ngā kākahu tangatanga mēnā he hāneanea ake tērā



Me karo i ēnei Te tauraki i te rā, ā, me ārai i te wāhi i ngā hīhī o te rā

Te akuaku me te monoku

- Mā ā mātou nēhi e tuku i te pani ā-kiri hei whakamahinga i te wā o te maimoatanga. Engari mēnā he mariunga tōu tēnā kawea mai ka whakaatu ki ā mātou nēhi
- Whakamahia te monoku i ētahi wā ruarua i te rā, engari kaua e pania i mua tata i tō maimoatanga
- Whakamutuhia te pani mēnā ka pāwera tō kiri, ka kōputa, ka hohore rānei te kiri

Te horoi me te kaukau

Āta titiro kāore te wai i te wera rawa: āta horoia te kiri ki ngā hua e whakamahia noatia ana e koe, ā, ka āta pokipoki kia maroke ai

ngā patu mōrūrū/rehu

Me whakamahi tonu i tō patu mōrūrū ake, māna ka māngeongeo tō kiri: me mutu mēnā ka kōpūpū, ka horehore rānei tō kiri